

นักโสตสัมผัสวิทยาการศึกษา

ความหมาย

นักโสตสัมผัสวิทยาการศึกษา (Educational Audiologist) คือ ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาโสตสัมผัสวิทยาซึ่งมีความรู้ความสามารถในเรื่องของเสียง อวัยวะเกี่ยวกับการได้ยิน กลไกการได้ยิน การตรวจวินิจฉัยรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพทางการได้ยินรวมทั้งการป้องกันและควบคุมการได้ยินนักโสตสัมผัสวิทยาจะปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาโดยตรงหรือในหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการศึกษาพิเศษ

ความเป็นมา

ในปี ค.ศ. 1958 ประเทศสหราชอาณาจักรได้เริ่มงานด้านโสตสัมผัสวิทยาขึ้นที่มหาวิทยาลัยแมนเชสเตอร์ โดยเปิดสอนหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรโสตสัมผัสวิทยา แม้ว่าการเรียนการสอนในหลักสูตรดังกล่าว ไม่ได้เน้นหนักด้านการศึกษาโดยตรงแต่ได้กำหนดให้นักศึกษาได้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา จึงเป็นการวางพื้นฐานที่สำคัญทางการศึกษา และในบรรดาผู้สำเร็จการศึกษาหลายคนมีนักโสตสัมผัสวิทยา 2 คน ที่มีภูมิหลังทางการศึกษาแตกต่างจากผู้เรียนคนอื่น ๆ คือเป็นครูสอนคนหูหนวกซึ่งศาสตราจารย์ทอมมัส เจวัตสัน ยกย่องให้เป็นนักโสตสัมผัสวิทยาโรงเรียน คือ ด็อกเตอร์ อีแวน ทักเกอร์ และไมเคิล โนแลน (Dr. Ivan Tucker and Michael Nolan)

ต้นศตวรรษที่ 20 ยังไม่มีการกำหนดบทบาทของนักโสตสัมผัสวิทยาการศึกษาแต่มาเริ่มขึ้นเป็นครั้งแรกในการประชุมระดับชาติ เรื่อง งานโสตสัมผัสวิทยาและการศึกษาของคนหูหนวกที่เมือง

ทูซอน รัฐอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ. 1964 (พ.ศ. 2507) หลังจากการประชุมครั้งนั้นได้ก่อให้เกิดความตระหนักในบทบาทและหน้าที่ของนักโสตสัมผัสวิทยา คณะกรรมการสมาคมการพูดและการได้ยินของสหรัฐอเมริกา กรรมการผู้บริหารโรงเรียนคนหูหนวก รวมทั้งคณะกรรมการดำเนินงานโสตสัมผัสวิทยาทางการศึกษา ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการศึกษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินร่วมกันประชุมปรึกษาหารือทั้งทำการศึกษาวิจัยต่อมาเกิดการรวมตัวของหน่วยงานหลัก 3 หน่วยงานคืองานโสตสัมผัสด้านการศึกษา สมาคมการพูดและการได้ยิน และสมาคมผู้บริหารโรงเรียนสอนคนหูหนวกประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบตลอดจนการให้บริการของนักโสตสัมผัสวิทยาทางการศึกษาให้ชัดเจน

ในปี พ.ศ. 2511 ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์พูนพิศ อมาตยกุล นักโสตสัมผัสวิทยาคนแรกของประเทศไทย ร่วมกับรองศาสตราจารย์ รจนา ทรรทรานนท์ จัดตั้งคลินิกโสตสัมผัสและการพูดแห่งแรกที่โรงพยาบาลรามธิบดี และในปี พ.ศ. 2517 ได้เปิดหลักสูตรวิชาด้านความผิดปกติทางการสื่อความหมาย (communication disorders) ระดับปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตขึ้นที่มหาวิทยาลัยมหิดล ปัจจุบันมีบัณฑิตที่จบหลักสูตรนี้ ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในสถานพยาบาลของรัฐและเอกชน

ในประเทศไทย พลอากาศโทนายแพทย์ สดับ ธีระบุตร เป็นโสตแพทย์คนแรกที่น่าเครื่องตรวจวัดการได้ยินมาใช้ในประเทศไทย และเป็นผู้ที่ก่อตั้งมูลนิธิอนุเคราะห์คนหูหนวกในพระบรม-

ราชินูปถัมภ์ ในประเทศไทยยังไม่มีกรจำแนก บทบาทของนักโสตสัมผัสด้านการศึกษานักโสตคลินิก เนื่องจากนักโสตสัมผัสยังมีน้อย ดังนั้นนักโสตสัมผัสส่วนใหญ่จึงต้องปฏิบัติหน้าที่ทั้งด้านการศึกษาและคลินิกด้วย

ลักษณะของงานและความรับผิดชอบ

ลักษณะของงานและความรับผิดชอบของนักโสตสัมผัสวิทยาการศึกษา มีดังนี้

1. ตรวจสอบและวินิจฉัยการได้ยินเพื่อจัดการศึกษาให้เหมาะสม
2. แปลผลการตรวจการได้ยินของเด็กให้ครูทราบ
3. เลือกและแนะนำวิธีการบำรุงรักษาเครื่องช่วยฟังเฉพาะบุคคลให้แก่เด็กและผู้ปกครอง
4. ทำงานร่วมกับผู้ปกครองในการฝึกฟังฝึกพูด และแก้ไขการพูดให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
5. ฝึกอบรมเรื่อง เทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษา และการได้ยิน ให้แก่บุคลากรประจำการด้านการศึกษา
6. ให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครอง

7. ให้คำแนะนำในการเลือกใช้ระบบขยายเสียงที่ใช้ในการสื่อสาร ในโรงเรียนที่จัดสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

8. ประสานงานระหว่างสถานศึกษากับสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบุคลากรด้านงานโสตสัมผัสวิทยาและการแก้ไขการพูดกับคลินิกฝึกพูดและสถานภาพของนักโสตฯ ในประเทศไทย

ในปัจจุบันวิชาโสตสัมผัสวิทยาการศึกษาเปิดสอนแพร่หลายในประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศสหราชอาณาจักร และประเทศอื่นๆ อีกหลายประเทศ ส่วนประเทศไทยมีความต้องการนักโสตสัมผัสการศึกษาเป็นอย่างมากมหาวิทยาลัยมหิดลเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกและแห่งเดียวที่ผลิตบัณฑิตศึกษาในสาขานี้ และผลิตได้จำนวนจำกัดจึงทำให้มีนักโสตสัมผัสวิทยาจำนวนจำกัด ส่วนใหญ่จะเป็นนักโสตสัมผัสวิทยาคลินิก หากสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีโอกาสได้รับบริการของนักโสตสัมผัสวิทยาการศึกษาแล้ว เชื่อได้ว่าความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการจัดการเรียนการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพชีวิตของผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะดีขึ้น

มลิวัดย์ ธรรมแสง

บรรณานุกรม

Ivan Tucker and Michael Nolan. **Educational Audiology**. Helm, Washington Street, Dover, New Hamshire, 1984.

Johnson, C.D., Benson, P.V., and Scaton, J.B. **Education Audiology Handbook**. San Diego : Publishing Group, Singular Inc, 1997.

พวงแก้ว กิจธรรม. **โสตสัมผัสวิทยาการศึกษาศิลปะพิเศษ** เอกสารอัดสำเนา 2534.

มูลนิธิอนุเคราะห์คนหูหนวก ในพระบรมราชินูปถัมภ์. **ครบห้าสิบปีมูลนิธิอนุเคราะห์คนหูหนวก ในพระบรมราชินูปถัมภ์**. กรุงเทพฯ ; ภัทรการพิมพ์, 2544.